

HE 76/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

KIRJALLINEN ASIAANTUNTIJALAUSENTO

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa nykyisen luonnonsuojelulain olevan monelta osin vanhentunut ja pitää sen uudistamista perusteltuna. Ilmas-
tonmuutoksen rinnalle on yhä vahvemmin noussut luonnon monimuotoi-
suuden köyhtymisen pysäyttäminen. Lisäksi TEM toteaa, että kaivoslain
uudistamista koskevalla hallituksen esityksellä (HE 126/2022 vp) on kyt-
kentöjä myös luonnonsuojelulain uudistukseen.

Voimassa olevasta luonnonsuojelulaista poiketen kansallispuistoihin ja
luonnonpuistoihin ei voisi enää myöntää luonnonsuojelulain nojalla lu-
paa malmien etsintään. Metsähallitus voisi kuitenkin myöntää luvan kan-
sallispuistoihin ja luonnonpuistoihin geologiselle tutkimukselle, jos toi-
minta ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta. Valtion muilla luonnon-
suojelualueilla lupa malmien etsintään olisi edelleen mahdollista myön-
tää tietyin edellytyksin.

Esitys sisältää säännökset vapaaehtoisesta ekologisesta kompensaa-
tiosta. TEM pitää ekologista kompensatiota hyvänä, yleisesti ymmärret-
tävänä ja hyväksyttävänä menettelynä. Ekologisen kompensaation to-
teuttamisessa on huolehdittava, että menettelyt, hyvitetävät kohteet ja
tuotetut luonnonarvot ovat selkeästi hahmotettavia ja oikeassa suh-
teessa toisiinsa.

Uudistuksessa on pyritty nostamaan esille suojelutoiminnan taloudellisia
hyötyjä sekä luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun taloudellisia vai-
kutuksia. Myös kansallispuistoissa on huomioitu matkailun tarpeet esi-
merkiksi palveluihin tarvittavassa infrassa. Kestävän luontomatkailun
(ml. erämatkailu) kehittäminen sekä kansallispuistojen ja retkeilyaluei-
den hyödyntäminen ovat keskeisessä asemassa matkailukysynnän kas-
vattamisessa. TEM toteaa kestävässä luontomatkailussa olevan paljon
kehittämismahdollisuuksia. Suomen matkailun kehittyminen ja kasvu pe-
rustuvat suurelta osin erityisiin luonnonolosuhteisiin ja niiden ympärille
rakennettavaan liiketoimintaan. Luonnon monimuotoisuuden suojelu
varmistaa ainutlaatuisen luonnonympäristön säilymisen, joka on erityi-
sesti luontomatkailun kehittämiselle keskeistä. Matkailun kestävyiden

parantaminen on alan tulevaisuuden ja yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden kannalta avainasia. TEM tuo esille, että kestävä matkailukehitys voisi myös edistää lain yleisempää tavoitetta luontokasvatuksen ja ympäristötietoisuuden edistämisestä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Lopuksi TEM korostaa yritysten toimintaympäristön vakauden ja ennustettavuuden merkitystä. Nämä ovat myös perusedellytys suotuisalle investointiympäristölle. Luonnonsuojelulaki on yksi osa ympäristöoikeudellista sääntelyä, joka sääntelee teollisen toiminnan luvitusta. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä esityksessä mainitun luonnonsuojelulain uudistamista koskevan jälkiarvioinnin toteuttamista, jossa selvitettäisiin lakiehdotuksen tavoitteiden saavuttamista ja seurattaisiin sen taloudellisia vaikutuksia.

Eeva-Maija Puheloinen
johtava asiantuntija